

Проект на заповед за утвърждаване на Методика за прилагане на предварителните условия за подпомагане по Стратегическия план за развитие на земеделието и селските райони на Република България за периода 2023 - 2027 г.

[линк към консултацията](#)

Информация

Откриване / Приключване: 16.08.2024 г. - 30.08.2024 г. Неактивна

Номер на консултация: #10506-K

Област на политика: Архив - Земеделие и селски райони

Тип консултация: ---

Вносител: Министерство на земеделието и храните

Тип носител: Национално

Очакваните резултати от прилагането на акта са:

Република България да прилага система за ефективен контрол за спазване на стандартите за добро земеделско и екологично състояние и на законоустановените изисквания за управление.

Размерът на подпомагане по интервенциите в Стратегическия план за развитие на земеделието и селските райони на Република България за периода 2023 - 2027 г. да се определя в зависимост от спазването на изискванията на стандартите за добро земеделско и екологично състояние и на законоустановените изисквания за управление по степен, тежест, продължителност или повтораемост и наличие на умисъл при установено неспазване.

Отговорна структура:

дирекция „Растениевъдство“,

Министерство на земеделието и храните

Електронен адрес:

MDineva@mzh.government.bg

Отговорна институция

Отговорна институция

Министерство на земеделието и храните

Адрес: София, София 1000, бул. Христо Ботев 55

Електронна поща: mail@mzh.government.bg

Полезни връзки

Официална интернет страница на Министерството на земеделието и храните -
<https://www.mzh.government.bg/bg/>

Документи

Пакет основни документи:

[Проект на Заповед на министъра на земеделието и храните - вер. 1.0 | 16.08.2024](#)

[Проект на Методика за прилагане на предварителните условия за подпомагане по Стратегическия план за развитие на земеделието и селските райони на Република България за периода 2023 - 2027 г. - вер. 1.0 | 16.08.2024](#)

[Проект на доклад \(мотиви\) - вер. 1.0 | 16.08.2024](#)

[Справка за отразяване на предложенията и становищата - вер. 1.0 | 05.09.2024](#)

Консултационен документ:

Справка становища:

Коментари

Автор: Емил Цвятков (30.08.2024 16:48)

Предложение

Приложение 2: Матрица за определяне на нивото на нарушението

ПРЕДЛОЖЕНИЕ:

Степените за „Умишленост“ следва да се ограничат в рамките на стопанството и да бъдат предефинирани.

ОСНОВАНИЕ:

Методиката е посочена, че се прилага за стопанство на бенефициент.

Автор: Емил Цвятков (30.08.2024 16:48)

Предложение

Приложение 2: Матрица за определяне на нивото на нарушението

ПРЕДЛОЖЕНИЕ:

Степените за „Небрежност“ следва да се ограничат в рамките на стопанството и да бъдат предефинирани.

ОСНОВАНИЕ:

Методиката е посочена, че се прилага за стопанство на бенефициент.

Автор: Емил Цвятков (30.08.2024 16:48)

Предложение

Приложение 2: Матрица за определяне на нивото на нарушението

ПРЕДЛОЖЕНИЕ:

Всички записани проценти в приложението да бъдат намалени с 60%

ОСНОВАНИЕ:

Не са мотивирани в доклада, не са придружени от анализи и исторически данни, които да показват върху каква количествена база и стойностна база да изчислявани, което е липсва на реални мотиви за тяхното предлагане.

След предоставяне на ново публично обсъждане за промяна на наредбата да се коригират спрямо обективни данни.

Автор: Емил Цвятков (30.08.2024 16:47)

Предложение

Приложение № 1: Правила относно предварителните условия

ЗИУ: законоустановено изискване за управление

ДЗЕС: стандарт за добро земеделско и екологично състояние

ПРЕДЛОЖЕНИЕ:

Всички записани проценти в приложението да бъдат намалени с 60%

ОСНОВАНИЕ:

Не са мотивирани в доклада, не са придружени от анализи и исторически данни, които да показват върху каква количествена база и стойностна база да изчислявани, което е липсва на реални мотиви за тяхното предлагане.

След предоставяне на ново публично обсъждане за промяна на наредбата да се коригират спрямо обективни данни.

Автор: Емил Цвятков (30.08.2024 16:47)

Предложение

Чл. 27. (1) Когато установено неспазване на стандарт представлява и неспазване на изискване, то се счита за едно-единствено неспазване. За целите на изчисляването на намаленията неспазването се счита за част от областта на прилагане на предварителните условия за изискването.

ПРЕДЛОЖЕНИЕ:

Всички записани проценти в алинеите на члена да бъдат намалени с 60%

ОСНОВАНИЕ:

Не са мотивирани в доклада, не са придружени от анализи и исторически данни, които да показват върху каква количествена база и стойностна база да изчислявани, което е липсва на реални мотиви за тяхното предлагане.

След предоставяне на ново публично обсъждане за промяна на наредбата да се коригират спрямо обективни данни.

Автор: Емил Цвятков (30.08.2024 16:47)

Предложение

Чл. 25. (1) Когато едно и също неспазване продължава или се повтори веднъж в рамките на три последователни календарни години, процентното намаление е 10 % от общата сума на плащанията, посочени в чл. 85, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2021/2116, когато бенефициерът е бил информиран за предишното установено неспазване. Следващи случаи на същото неспазване в рамките на три последователни календарни години без основателна причина от страна на бенефициера се считат за случаи на умишлено неспазване и се налага намаление от 15 %.

ПРЕДЛОЖЕНИЕ:

Всички записани проценти в алинеите на члена да бъдат намалени с 60%

ОСНОВАНИЕ:

Не са мотивирани в доклада, не са придружени от анализи и исторически данни, които да показват върху каква количествена база и стойностна база да изчислявани, което е липсва на реални мотиви за тяхното предлагане.

След предоставяне на ново публично обсъждане за промяна на наредбата да се коригират спрямо обективни данни.

Автор: Емил Цвятков (30.08.2024 16:47)

Предложение

Чл. 22. (1) Санкции се прилагат само когато неспазването е резултат от действие или бездействие, за което бенефициентът е пряко отговорен, и в случай че са изпълнени едното или двете условия:

ПРЕДЛОЖЕНИЕ:

Текстът на алинеята да се редактира.

ОСНОВАНИЕ:

Текстът предполага субективизъм и следва да се вземат под внимание следните основания за това:

Неопределеност на „пряка отговорност“: Терминът „пряка отговорност“ може да бъде неясен и може да не осигури достатъчно конкретика относно обхвата и природата на отговорността на бенефициента. Без ясно дефинирани критерии за това какво точно представлява пряката отговорност, може да се стигне до неравно прилагане на санкции и правни несигурности.

Индивидуална отговорност и обективни фактори: Санкции трябва да се прилагат с оглед на индивидуалната отговорност и възможността на бенефициента да контролира или предотврати нарушението. Съществуват случаи, когато нарушението може да е резултат от външни фактори, които не са били в контрола на бенефициента. Прилагането на санкции само на основата на пряка отговорност може да игнорира тези обективни фактори.

Може да доведе до несправедливост: Ако санкциите се прилагат само на базата на пряка отговорност, може да се стигне до ситуации, в които бенефициентът получава санкции, въпреки че е действал добросъвестно или е положил всички възможни усилия за спазване на изискванията. Това може да бъде несправедливо и да наруши принципа за справедливост.

Автор: Емил Цвятков (30.08.2024 16:47)

Предложение

Чл. 20. (1) За всеки стандарт или изискване компетентният контролен орган дава оценка на значимостта на неспазването въз основа на критериите „тежест“ (сериозност), „степен“ (обхват) и „продължителност“ в съответствие с показателите по приложение № 1, която да се вземе предвид при налагане на пропорционални санкции съгласно Приложение № 2.

ПРЕДЛОЖЕНИЕ:

Текстът на алинеята да се редактира.

ОСНОВАНИЕ:

Текстът предполага субективизъм и следва да се вземат под внимание следните основания за това:

Сложност и неопределеност: Оценката на значимостта на неспазването чрез критериите „тежест“, „степен“ и „продължителност“ добавя допълнителна сложност към процеса на правоприлагане. Системата може да стане трудна за разбиране и прилагане, както от страна на контролния орган, така и от страна на проверяваните лица. Това може да доведе до нееднакво прилагане на санкции и правна несигурност.

Субективност в оценката: Критериите за оценка на значимостта са относителни и могат да бъдат интерпретирани по различен начин от различни контролни органи. Субективността в оценката може да доведе до произволност и неравномерност при налагане на санкции, което би могло да наруши принципа на правната сигурност и равенството пред закона.

Могат да се създадат предпоставки за корупция и злоупотреби: Субективните оценки могат да създадат предпоставки за корупция и злоупотреби, особено ако не съществуват ясни и стриктни насоки за оценяване. Липсата на прозрачност в оценяването може да подкопае доверието в контролните органи.

Автор: Емил Цвятков (30.08.2024 16:47)

Предложение

(6) При наклон на парцела от 5 % до 10 % включително, затревяването на буферната ивица се отнася за 5-те метра от водния обект, а в останалите 5 м площта може да се обработва и засява, но не може да се тори с минерални и/или органични азотсъдържащи торове и пръска с ПРЗ – общо 10 м. При площи с наклон над 10 % затревяването на буферната ивица се отнася за 5-те метра от водния обект, а в останалите 45 м площта може да се обработва и засява, но не може да се тори и пръска с ПРЗ – общо със затревената буферна ивица да не се тори и пръска – 50 м.

ПРЕДЛОЖЕНИЕ:

Да се поясни спрямо коя геодезическа основа се определя приложимия № на наклон.

ОСНОВАНИЕ:

Неясно приложима основа за определяне на наклона

Автор: Емил Цвятков (30.08.2024 16:46)

Предложение

2. „Обща земеделска площ“ означава земеделската площ, която е декларирана през 2018 г. в съответствие с чл. 72, параграф 1, първа алинея, буква а) от Регламент (ЕС) № 1306/2013 от земеделски стопани, получаващи директни плащания и е установена съгласно чл. 2, параграф 1, втора алинея, т. 23 от Делегиран регламент (ЕС) № 640/2014.

ПРЕДЛОЖЕНИЕ:

Година 2018 да се промени на годината на приемане на методика

ОСНОВАНИЕ:

Ще се ползват основания от период, който е преди влизане в сила на методиката.

Автор: Емил Цвятков (30.08.2024 16:46)

Предложение

Чл. 6. (1) Правилата на предварителните условия в тази методика са задължителни за изпълнение от бенефициерите, получаващи директни плащания по включените в СПРЗСР интервенции съгласно дял III, глава II от Регламент (ЕС) 2021/2115 и годишни плащания по интервенциите по чл. 70, 71 и 72 от същия регламент.

(2) По отношение на специфичните необвързани с производството директни плащания се прилагат следните разпоредби:

1. за основно подпомагане на доходите за устойчивост се прилага чл. 21 от Регламент (ЕС) 2021/2115
2. за плащания за малки земеделски стопани се прилага чл. 28 от Регламент (ЕС) 2021/2115;
3. по отношение на допълнителното преразпределително подпомагане на доходите за устойчивост се прилага чл. 29 от Регламент (ЕС) 2021/2115;
4. за допълнително подпомагане на доходите за млади земеделски стопани се прилага чл. 30 на Регламент (ЕС) 2021/2115;
5. при прилагане на схеми за климата, околната среда и хуманното отношение към животните се прилага чл. 31 от Регламент (ЕС) 2021/2115;

(3) По отношение на обвързаните с производството директни плащания се прилагат следните правни основания от Регламент (ЕС) 2021/2115:

1. За обвързано с производството подпомагане на доходите се прилага чл. 32 на регламента;
2. За специално плащане за културата памук се прилага чл. 36 от регламента.

(4) За интервенциите в областта на развитието на селските райони се прилагат следните правни основания:

1. за задължения в областта на околната среда и климата и други задължения в областта на управлението се прилага чл. 70 от Регламент (ЕС) 2021/2115;
2. за природни или други специфични за района ограничения се прилага чл. 71 от Регламент (ЕС) 2021/2115
3. за специфични за района неблагоприятни аспекти, произтичащи от някои задължителни изисквания се прилага чл. 72 на регламента.

(5) Земеделските стопани с максимален размер на стопанствата, който не надвишава 10 ха земеделска площ, декларирана в съответствие с член 69, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2021/2116 се освобождават от проверки за спазване на предварителните условия и от санкциите посочени в параграфи 1, 2 и 3 от чл. 84 и 85 от същия регламент.

ПРЕДЛОЖЕНИЕ:

Да отпаднат алинеи 2, 3, 4 и 5

ОСНОВАНИЕ:

Сочат към регламенти и не са свързани с предмета на методиката.

Автор: Емил Цвятков (30.08.2024 16:46)

Предложение

13. „умисъл“ е налице, когато лицето осъзнава, че могат да настъпят противоправни последици и допуска тяхното настъпване; земеделският стопанин съзнателно е искал, или допускал неспазване на стандартите за ДЗЕС и/или на законоустановените изисквания, с което съзнава, че създава условия за увреждане на общественото здраве, на здравето на растенията, на хуманното отношение към животните, на околната среда, или ги е увредил (т.е. съзнателно допуска или причинява замърсяване на водни обекти, на почвата, на въздуха, увреждане или/и унищожаване на екосистеми, на биоразнообразието или на местообитанията и др.).

ПРЕДЛОЖЕНИЕ:

Определението да се редактира.

ОСНОВАНИЕ:

Определението е неточно, непълно и неясно, което може да доведе до неправилно тълкуване и прилагането му и следва да се вземат под внимание следните основания за това:

„Че могат да настъпят противоправни последици“

- **Неяснота:** Фразата е твърде обща и не дефинира какви точно са тези „противоправни последици“. Няма конкретни примери или обяснения за вида или степента на последствията, което може да доведе до различни интерпретации.

„Допуска тяхното настъпване“

- **Неяснота:** Тази част от определението не уточнява дали „допускане“ включва активна агитация за последствията или просто безразличие към тях. Не е ясно дали това е активно одобрение или просто пренебрегване.

„Земеделският стопанин съзнателно е искал, или допускарл неспааване на стандартите за ДЗЕС и/или на законоустановените изисквания“

- **Неяснота:** „Съзнателно искал“ и „допускарл“ са две различни концепции, които се комбинират без ясно разграничение. Не е уточнено какъв тип „допускане“ се включва — дали е активен, пасивен или просто безразличие към евентуални последици.

„С което съзнава, че създава условия за увреждане“

- **Неяснота:** Изразът е неясен, тъй като не уточнява какво ниво на осъзнаване е необходимо за установяване на умисъл. Няма дефиниция за степента на „съзнаване“ на условията, които водят до увреждане.

Автор: Емил Цвятков (30.08.2024 16:46)

Предложение

12. „тежестта (сериозността) на неспааването“ се определя от значимостта на последиците от неспааването, като се вземат предвид целите на съответното изискване или съответния стандарт;

ПРЕДЛОЖЕНИЕ:

Определението да се редактира.

ОСНОВАНИЕ:

Определението е неточно, непълно и неясно, което може да доведе до неправилно тълкуване и прилагането му и следва да се вземат под внимание следните основания за това:

„От значимостта на последиците“

- **Неяснота:** Терминът „значимостта“ не е дефиниран и оставя място за субективно тълкуване. Какво точно се разбира под „значимост“? Дали се има предвид икономическо въздействие, екологични щети или нещо друго? Липсата на конкретни критерии за оценка на значимостта затруднява прилагането на определението.

„На последиците“

- **Неяснота:** „Последиците“ е твърде общ термин, който не посочва конкретни видове последици (например правни, финансови, екологични). Това води до неяснота относно обхвата на оценяваните последици и кои аспекти са най-важни при определянето на тежестта на неспааването.

Автор: Емил Цвятков (30.08.2024 16:46)

Предложение

11. „стопанство“ означава всички използвани за селскостопански дейности и управлявани от земеделски стопанин единици, които се намират на територията на страната.

ПРЕДЛОЖЕНИЕ:

Определението да се редактира.

ОСНОВАНИЕ:

Определението е неточно, непълно и неясно, което може да доведе до неправилно тълкуване и прилагането му и следва да се вземат под внимание следните основания за това:

„Всички“

- **Неяснота:** Думата „всички“ предполага обхватност, но не уточнява ясно кои единици или ресурси са включени. Не е ясно дали това включва само земеделска земя или също и постройки, машини, животни и други активи. Липсата на яснота може да доведе до различни тълкувания на понятието „всички използвани за селскостопански дейности единици“.

„Използвани“

- **Неяснота:** Терминът „използвани“ е двусмислен. Не е ясно дали се отнася само до текущо използваните единици или включва и такива, които са в покой или подготвяни за бъдеща употреба. Това може да доведе до правни неясноти, особено при определяне на обхвата на „стопанството“.

„И управлявани“

- **Неяснота:** Терминът „управлявани“ не уточнява какво точно включва управлението в този контекст. Не е ясно дали това предполага само административно управление, или включва и физическо или оперативно ръководство на единиците. Тази неяснота може да доведе до правни спорове относно определението на управление.

„Единици“

- **Неяснота:** Терминът „единици“ е твърде общ и неясен. Не е уточнено дали това включва само земеделски парцели, или също и други видове активи като сгради, машини, животни, и т.н. Липсата на яснота тук може да доведе до нееднозначни тълкувания.

„Които се намират“

- **Неяснота:** Изразът „които се намират“ е твърде буквален и не уточнява дали се отнася само за физическото местоположение на единиците или и за тяхната регистрация, законност или друга правна връзка със страната.

Автор: Емил Цвятков (30.08.2024 16:45)

Предложения

3. „небрежност“ означава неполагане на дължимата грижа, или бездействие от страна на земеделския стопанин по отношение на околната среда при осъществяване на земеделска дейност;

ПРЕДЛОЖЕНИЕ:

Определението да се редактира.

ОСНОВАНИЕ:

Определението е неточно, непълно и неясно, което може да доведе до неправилно тълкуване и прилагането му и следва да се вземат под внимание следните основания за това:

„Неполагане“

- **Неяснота:** Глаголът „неполагање“ предполага липса на действие, но не уточнява какво точно представлява „полагането“ в този контекст. Каква форма на действие или грижа се очаква да бъде „положена“? Липсата на дефиниция за това оставя място за субективни интерпретации.

„Дължимата“

- **Неяснота:** Прилагателното „дължимата“ е проблематично, тъй като не е определено кой или какво определя каква грижа е „дължима“. Този термин предполага наличие на определен стандарт, но такъв не е посочен в текста, което прави трудно определянето на това, каква грижа трябва да бъде осигурена.

„Грижа“

- **Неяснота:** Терминът „грижа“ е твърде общ и не е конкретизиран. Какъв тип грижа се има предвид — дали е физическа грижа за културите, грижа за околната среда, грижа за безопасността? Липсата на спецификация води до неяснота относно изискваните действия.

„Бездействие“

- **Неяснота:** „Бездействие“ е термин, който предполага липса на каквото и да е действие, но текстът не уточнява какви действия са очаквани. Липсата на контекст или примерни действия, които трябва да бъдат извършени, създава неопределеност в тълкуването.

„По отношение на околната среда“

- **Неяснота:** „По отношение на околната среда“ е твърде общо определение и не уточнява кои аспекти на околната среда са засегнати — води, почви, въздух, биоразнообразие и т.н. Това оставя място за субективни тълкувания и не предлага конкретика относно обекта на защита.

„При осъществяване на земеделска дейност“

- **Неяснота:** „При осъществяване на земеделска дейност“ не уточнява дали се включват всички аспекти на земеделската дейност или само определени. Не е ясно дали определението се прилага при подготовка на земята, сеитба, жътва или други дейности. Липсата на яснота тук затруднява приложението на дефиницията в конкретни случаи.

Автор: Любомир Иванов (23.08.2024 09:47)

Несъответстващи определения с предвидените в Регламент 2116

Чл. 85, параграф 6 въвежда определения за повторяемост и умишлено неспазване.

6. Когато едно и също неспазване продължава или се повтори веднъж в рамките на три последователни календарни години, процентното намаление като общо правило е 10 % от общата сума на плащанията, посочени в параграф 1. Следващи случаи на същото неспазване без основателна причина от страна на бенефициера се считат за случаи на умишлено неспазване.

Докато в чл. 5 на методиката е определено следното:

в. т. 6. „повторяемост на неспазването“ означава неизпълнение на едно и също изискване или стандарт повече от веднъж в рамките на последователен период от три календарни години, при условие че бенефициерът е бил уведомен за предишна нередност и, когато е приложимо, е имал възможността да вземе необходимите мерки за коригиране на тази предишна нередност;

в. т. 13. „умисъл“ е налице, когато лицето осъзнава, че могат да настъпят противоправни последици и допуска тяхното настъпване; земеделският стопанин съзнателно е искал, или допускал неспазване на стандартите за ДЗЕС и/или на законоустановените изисквания, с което съзнава, че създава условия за увреждане на общественото здраве, на здравето на растенията, на хуманното отношение към животните, на околната среда, или ги е увредил (т.е. съзнателно допуска или причинява замърсяване на водни обекти, на почвата, на въздуха, увреждане или/и унищожаване на екосистеми, на биоразнообразието или на местообитанията и др.).

В така предложената методика се изкривява и затруднява прилагането на правото на ЕС, чрез опосредяването му в административен акт.

Автор: Елисавета Новакова (23.08.2024 08:50)

наличие на умисъл

А какво става при "наличие на умисъл при" **неустановено** "неспазване"...

Знаете ли какво е келеме?!

"Основните значения на думата на турски са: неразорана /неорана/ нива, занемарено лозе или градина, необработваема полска площ. В говоримия гръцки се използва със значение на нива оставена неразорана с цел „да си почине“, т. е. да се възстанови."

В преносен смисъл

келеш

човек, на когото не може да се има доверие, измамник, недостоеен човек

досадно дете тип "чаве", практикуващо просия

юноша с лоши обноски и липсващи първи 7 години.

глупак или несръчен човек

История

Начало на обществената консултация - 16.08.2024

Приключване на консултацията - 30.08.2024

Справка за получените предложения - 05.09.2024

[Справка за отразяване на предложенията и становищата](#)